

Proti žalobě na hospodářský spolek o určení, že žalobce jest členem žalovaného spolku, vznesl žalovaný spolek námitku nepřipustnosti pořadu práva, již soud první stolice zamítl. Rekursní soud vyhověl námitce a odmítl žalobu. D ů v o d y: Žalobce navrhl v žalobní prosbě, by rozsudkem bylo zjištěno, že jest členem žalovaného spolku a tento jest povinen to uznati a trpěti, by žalobce mohl svoje krávy dále připouštěti spolkovým býkem, a odvozuje tento svůj nárok z tvrzené jím skutečnosti, že jest již po více let členem žalovaného spolku a jako takový podle jeho stanov oprávněn, by dával své krávy připouštěti býkem náležejícím žalovanému spolku, což prý předseda žalovaného spolku před několika týdny zakázal. Nikoli o soukromé právo, v § 1 všeobecného občanského zákona zmíněné a občanskými zákony podle § 4 téhož zákona upravené, nikoli o platný důvod v §§ 424 a 316 téhož zákona předepsaný, opírá žalobce žalobní svůj nárok, nýbrž o členství v žalovaném spolku a ustanovení jeho stanov. Žalovaná strana jest spolkem podle § 1 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 134 ř. zák. Práva a povinnosti členů spolku jest odvozovati ze stanov (§ 4 téhož zákona) a podle ustanovení těchto dlužno také žalobní nárok posuzovati. Žalobní nárok spočívá proto na veřejném právu a není občanskou právní věcí naznačenou v § 1 j. n., o níž soudní moc bylo by lze vykonávati okresním soudem. Z těchto důvodů byla námitka nepřipustnosti pořadu práva žalovaným vznesená ospravedlněna.

Ne j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle § 11 stanov žalovaného spolku mají býti spory ze spolkového poměru mezi členy spolku rozhodovány výborem spolku, spory mezi výborem a členy pak rozhodčím soudem s vyloučením pořadu práva. Ale zde nejde o žádný z těchto případů, nanejvýš nejde o spor mezi výborem spolku a členem, vyhražený rozhodčímu soudu, nýbrž o spor vyloučeného člena proti spolku o určení členství ve spolku, kterýžto spor sluší vyřídití pořadem práva. Rekursní soud tudíž pochybil, odmítnuv žalobu pro nepřipustnost pořadu práva, pročež bylo dovolacímu rekursu vyhověti a obnoviti správné usnesení prvního soudu.

Čís. 7168.

Zástavní věřitelé mohou podati odpor také proti nárokům, pro které jest již exekuční titul. Na pořad práva jest odkázati odporujícího věřitele.

(Rozh. ze dne 21. června 1927, R I 524/27.)

Pro záložnu v H. bylo vloženo podle dluhopisu ze dne 9. října 1925 na nemovitostech v dražbě prodaných zástavní právo pro pohledávku 150.000 Kč s úroky a vedlejšími závazky do výše 15.000 Kč. Podle to-

hoto dlužního úpisu ručila kauce za vedlejší závazky také za náhrady pojistného, které by záložna za hypotekárního dlužníka zaplatila, totiž pojistného proti škodám z ohně, které by postihly »domovní a hospodářské stavení«. Záložna přihlásila k rozvrhu nejvyššího podání tři takové náhradní částky z důvodu zaplacených požárních premií a to ze dne 22. května 1925 v částce 4491 Kč 60 h, ze dne 4. května 1925 v částce 7785 Kč 92 h a ze dne 21. května 1926 v částce 4491 Kč 60 h, předloživši na důkaz, že jí tyto nároky v rámci kauční pohledávky skutečně vznikly, jednak pravoplatný rozsudek znějící na dvě první částky v celkové sumě 12.277 Kč 52 h, jímž byl dlužník k zaplacení této sumy odsouzen, jednak stvrzenku pojišťovny, že jí záložna třetí požární premii 4491 Kč 60 h zaplatila, a mimo to na první částku také ještě stvrzenku poštovního úřadu šekového, znějící na konto pojišťovny. Podle uvedeného rozsudku poznamenána byla po té v pořadí pohledávky 150.000 Kč s přísl. vykonatelnost peníze 12.277 52 h na pojistném s úroky a útratami a byla dokonce pro tuto vykonatelnou pohledávku povolena záložně přístupem také vnucená dražba těchto nemovitostí. Při rozvrhovém roku podal právní zástupce firmy P. jakožto zadnější hypotekární věřitelky, která by uvolněním dotyčných částek přišla k úplnému uspokojení, odpor proti příkázání oněch tří požárních premií z důvodu, že vtělená kauční pohledávka vůbec za tyto částky neručí, po případě že ručí pouze za požární pojistné, týkající se »domovního a hospodářského stavení«, kdežto v pojistkách obsaženo jest i požární pojištění za jiné objekty, za stroje, zásoby a inventář, kterých se kauce netýká. Soud první stolice odpor zamítl, rekursní soud nevyhověl rekursu ohledně požární pojistky 4.491 Kč 60 h ze dne 22. května 1925 a 7.785 Kč 92 h ze dne 4. května 1925, vyhověl však rekursu ohledně požární pojistky 4.491 Kč 60 h ze dne 21. května 1926 a poukázal firmu P. s odporem na pořad práva s tím, by do jednoho měsíce vykázala exekučnímu soudu, že zahájila spor k vyřízení odporu, jinak ze bude rozvrhové usnesení provedeno, nehledíc k tomuto odporu.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu firmy P. potud, že jí odkázal na pořad práva také s odporem proti nárokům Občanské záložny v H. na náhradu požárních premií 4491 Kč 60 h ze dne 22. května 1925 a 7785 Kč 92 h ze dne 4. května 1925 ve lhůtě a pod následky, uvedenými v napadeném usnesení.

D ů v o d y:

Jen odporem, jak byl přednesen při rozvrhovém roku (§ 213 ex. ř.), lze se obíratí, takže námitka stěžovatelčina, uplatněná teprve v rekursu a opakovaná v dovolacím rekursu, že prý záložna nevykázala, že požární premie za dlužníka skutečně zaplatila, musí zůstatí jako nepřípustná novota nepovšimnuta. Listinami, rozsudkem a stvrzenkami, doložila záložna způsobem v §§ 210, 211 prvý odstavec a 224 prvý odstavec ex. ř. předepsaným v dostatečné míře, že jí náhradní pohledávky

na zaplacených premiích v rámci kauční pohledávky skutečně vznikly. Ostatně byly první dvě náhradní částky v celkové sumě 12.277 Kč 52 h zjevný i z knihovního výtahu a byl by tudíž exekuční soud i bez přihlášky musil k nim přihlížeti (§ 210 ex. ř.). Z toho jest vidno, že nemá stěžovatelka pravdu, tvrdíc, že prý záložna svých nároků náležitě neprokázala, t. j. podle § 210 ex. ř. nedoložila. Skutečnostmi, které stěžovatelka při rozvrhovém roku k odůvodnění svého odporu přednesla, popírala jak výši náhradních částek, tak i, že přihlášené nároky požívají vůbec zástavního práva, t. j. že jsou obsaženy v kauční pohledávce. Jsou to skutečnosti sporné, bez jichž vyšetření a zjištění nelze o odporu rozhodnouti, a proto nezbyvá než pořad práva podle § 231 ex. ř. Nelze souhlasiti s rekursním soudem, že pravoplatnost rozsudku, jímž byl dlužník odsouzen, aby první dvě přihlášené částky záložně nahradil, činí odpor bezdůvodným. Odpor možno podati i proti pohledávkám, jež dlužník uznal, též proti takovým, které jsou vykonatelný a exekučním titulem doloženy, jak jde jasně na jevo z § 213 prvý odstavec ex. ř., který v tom směru vůbec mezi vykonatelnými a nevykonatelnými pohledávkami nerozeznává a který dlužníku dovoluje odpor jen tehdy, kdyby mělo býti přihlíženo k nárokům, pro které není exekučního titulu. Z toho jde, že zástavním věřitelům přísluší právo odporu i proti nárokům, pro které jest zde již exekuční titul. Ježto tedy otázku, jsou-li přihlášené nároky právem zástavním kryty — možno zodpověděti jen sporem, bylo nutno odkázati odporující věřitelku na pořad práva ve příčině všech tří premií. Pokud se stěžovatelka brání i tomu, že vůbec byla odkázána na pořad práva, není v právu, neboť podle §§ 231—233 ex. ř. jest odkázati na pořad práva vždy toho, kdo odpor podal, nikoli toho, proti jehož přihlášce byl odpor podán.

Čís. 7169.

Kupiteli nenáleží vedle práv poskytnutých mu čl. 355 obch. zák. také právo podržeti si závdavek.

(Rozh. ze dne 21. června 1927, Rv I 1742/26.)

Žalobce odevzdal žalované směnku na 50.000 Kč jako záruku, že řádně splní smlouvu o dodání řeziva. Žalovaná girovala směnku bance A., jež ji proti žalobci zažalovala. Žalobu dodatele proti kupiteli o zaplacení 50.000 Kč o b a n i ž š í s o u d y zamítly. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a nařídil prvému soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Ve sporu tomto bylo řešiti otázku, zda žalovaná byla oprávněna uplatniti směnku dovolatelem akceptovanou a znějící na 50.000 Kč.